

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

European Bank
for Reconstruction and Development

Найкращий час для інвестицій в нові яблуневі сади в Україні

Андрій Ярмач

Економіст інвестиційного департаменту
ФАО

Дніпро
14.08.2018

2018/19 – невже варто інвестувати?!

Яблука бувають різні...

- Дефіциту яблук не існує і не планується – світовий ринок яблук не зростає!
- В світі надвиробництво яблук... То чому ж варто інвестувати?
- **Бо надвиробництво існує тільки в категорії неякісного або звичайного яблука, і там точиться потужна цінова конкуренція**
- Якісне яблуко завжди користується підвищеним попитом, особови, якщо інвестуєш не тільки в виробництво, але й в **маркетинг!**

Проблема «Айдареду» та Польщі

- **Дешеве яблуко** далеко не їде (переважно в сусідні країни), адже транспортна складова в ціні надто висока...
- У Україні є лише один сусід, якому можна продати таке яблуко, але з ним торгівля майже неможлива і постійно ускладнюється;
- Не дуже якісне яблуко неперспективних сортів не дозволяє імпортеру заробляти більше, адже воно гірше продається, тому його не так охоче беруть;
- Замінити 100 га «айдареду» на 10 га перспективного сорту зараз вигідніше, ніж пробувати «штовхати» умовний «айдаред»

Протягом всього двох років ми зробили неймовірне – ми змусили весь світ говорити про особливі властивості та смак українського яблука, бо...

...лише три країни Європи можуть вирощувати преміальне яблуко

- Вже зараз Україна на ринках Сінгапуру та Малайзії посідає **третє місце** за обсягом поставок яблука, після Італії та Франції;
 - Але Україна має навіть певні переваги перед цими країнами в можливостях вирощування преміальних яблук:
 - *Менше опадів – менше засобів захисту, чистіше яблуко*
 - *Більші коливання ніч/день = краще забарвлення за умови використання сучасних сортів*
 - *Робоча сила (якщо забезпечити умови) (**Global GAP** GRASP)*
-

Світова торгівля яблуком – стагнація триває

Обсяги світового імпоту яблук, тонн

Яблучний сад з інфраструктурою під експорт яблука – найкраща інвестиція в агробізнесі України

- Понад **1 млн. грн з гектара** виручки при операційних витратах в межах 250-300 тис./га (якщо зробити все правильно, то реально отримати і 2 млн з гектару);
 - Я не знаю іншої галузі з такою високою маржинальністю в АПК!
 - Найбільша проблема – знання. *Нам потрібно вчитися у США, Італії та Франції, а не у Польщі.*
-

Досвід – ворог успіху

- Для досягнення успіху в яблучному бізнесу потрібні **нові підходи** – те, що працювало 10 чи 20 років тому, *потрібно забути!*
- Саме тому, відсутність досвіду в яблучному бізнесі при інвестуванні зараз, за умови навчання в США, Італії, Франції – **це перевага**, а не недолік!

Персонал – ключ до успіху в експорті

- Агроном, **повинен знати англійську**, інакше врожайність буде на рівні 50 т/га, а не 80, а відсоток промислового яблука буде 30-40%, а не 10%;
- Якщо агроном говорить англійською, він повинен займатися вирощуванням, а не експортом. Експортом мають займатися фахівці, що віртуозно володіють англійською, постійно шукають нових логістичних рішень, знаються на міжнародних розрахунках, посміхаються та вміють продавати!

«3 таким обличчям продати важко!»

«З таким обличчям продати важко»!

- Нам дуже бракує позитиву та позитивних людей. Коли ми приносимо на переговори негатив та неввічливість, це зразу вбиває бажання з нами працювати;
- Посмішка не коштує нічого, але дозволяє заробити більше...;
- Ніколи не говоріть нічого погано про інших українських постачальників (і не тільки українських) – це вбиває також і вашу репутацію;
- *Працюйте з претензіями позитивно, навіть якщо імпортер, на Вашу думку, не правий!*
- *Похмурі експортери завжди продають дешевше!*

Ціна залежить не тільки від товару, але й від мистецтва продавати

- Продажі чи маркетинг? Чи є відмінність?
- Пишайтеся своїм яблуком та працюйте над репутацією всередині країна та поза її межами
- Навіть **один** непорядний експортер тягни вниз ціни на все українське яблуко!

«Прокачай экспорт»

- **Перший системний підхід до роботи з експортом;**
- **Швидкі результати в визначенні перспективних ринків збуту для товарів будь-якої групи;**
- **Аудит експортної готовності з рекомендаціями;**
- **Глибокий аналіз ринків обраних країн;**
- **Повний аутсорсинг зовнішніх комунікацій, за необхідності;**
- **Організація торгових місій або підготовки до них;**
- **Підбір іноземних партнерів, консультантів, контрагентів.**

Кооперація – перспективи та помилки

Прямий експорт яблука окремим виробником –

це нетипове явище в світі,

**але воно поширюється завдяки укрупненню
виробників та розвитку цифрових технологій;**

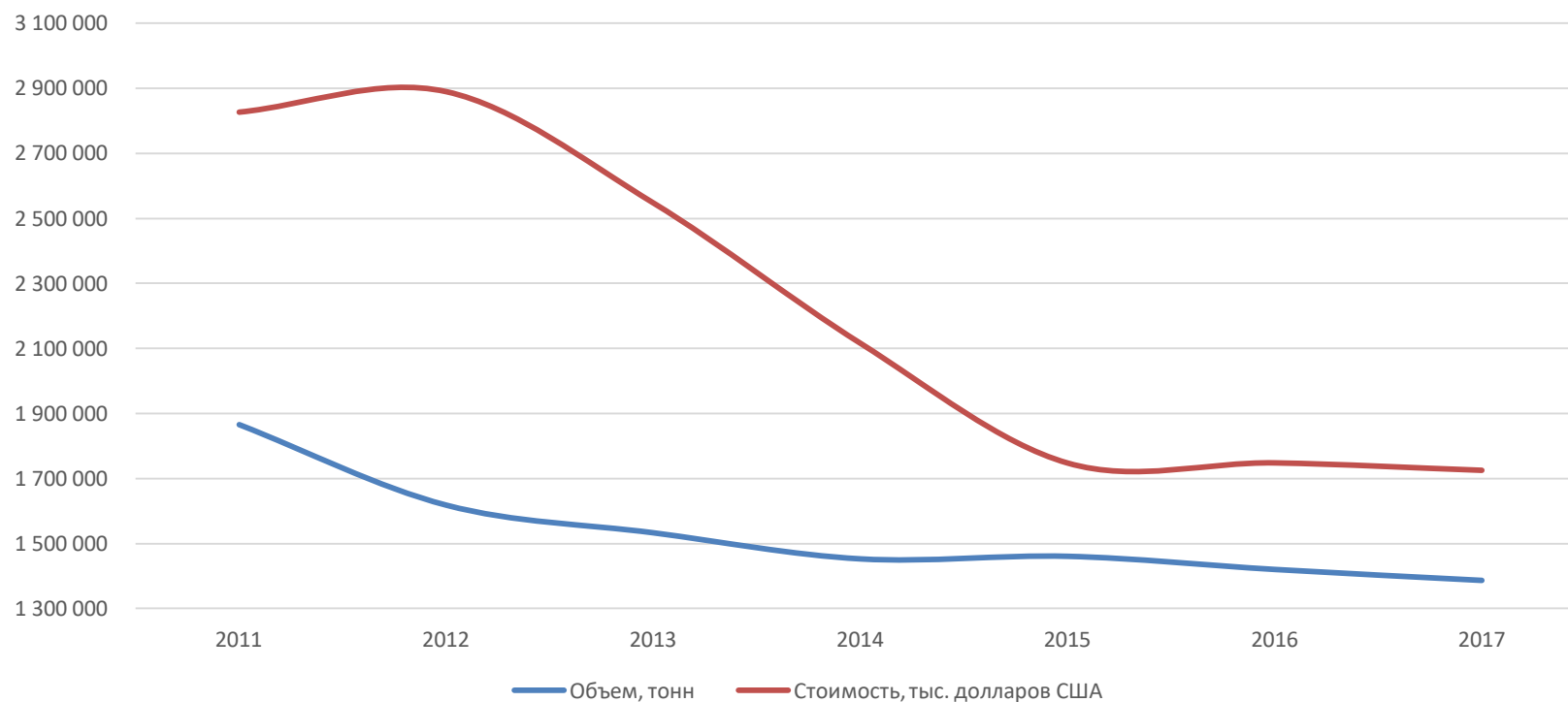
***Першість в експорті яблука в світі і далі
утримують КООПЕРАТИВИ САДІВНИКІВ!***

Кооперація – перспективи та помилки

- Життя змусить виробників кооперуватися. Першими почнуть великі. А ми вже підготували нове законодавство, Закон пройшов перше читання;
- Кооперація виробників з ціллю **переробки яблука** на яблучний концентрат зараз – **це найгірша з існуючих ідей кооперації!**
- Якщо ти отримуєш за відходи (промислове яблуко) 1 грн/кг, а якісне можеш експортувати по 20 грн/кг, то значно вигідніше інвестувати тисячі в збільшення відсотка якісного яблука, ніж мільйони доларів в перетворення 1 грн/кг на 2 грн/кг за кілька років, і то факт. 1 грн/кг в результаті може перетворитися в мінус 1 грн!
- Кооперативна експортна платформа – це потреба вже минулого не сезону. Її відсутність – це мінус 3-4 грн/кг для кожного виробника, що експортує яблуко вже зараз.

Я хочу нагадати, що світовий ринок концентрату знижується і там велике значення має розмір компанії

Зверніть увагу на тенденцію до дрібнішого яблука

Зверніть увагу на тенденцію до дрібнішого яблука

Як користуватися платформами EastFruit

1. Встановіть на смартфон Telegram (безкоштовно):
 2. Приєднаться до **EastFruit Trade Platform** (безкоштовно)
https://t.me/eastfruit_trade (20 країн, понад 1800 покупців та продавців)
 3. Не забувайте 2-3 рази на тиждень розміщувати пропозиції реалізації продукції (безкоштовно);
 4. Приєднайтесь до <https://t.me/fruittechnology> (пропозиції всіх елементів технологій та послуг безкоштовно);
 5. Підпишіться на канал EastFruit <https://t.me/eastfruit> щоб не прогавати важливих ринкових подій (безкоштовно)
 6. Читайте огляди яблучного ринку 8 країн щотижнево на East-Fruit.com (безкоштовно)
-

Наступні торгові місії

- Швеція,
- Румунія
- Близький Схід
- Південно-Східна Азія

Експортна платформа УПОА

- **Перший крок до кооперації**
- **Безкоштовно для членів УПОА**
- **Ефективний маркетинг**

Мої прогнози ринку рік тому (2018/19)

- Експорт в ЕС в новому сезоні буде сильно затруднен, а поставки не набагато більше прибутковими, ніж на внутрішньому ринку. Можливі поставки тільки яблука преміального якості!
- Оптові ціни на якісне яблуко на внутрішньому ринку опустяться до **5-6 грн/кг (20-25 центів \$)**
- Продати яблуко не преміального якості навіть на внутрішньому ринку буде складно.
- При поставках в Азію, чиста ціна виробника може досягати **15-18 грн/кг**, але потребує сопоставимих інвестицій в логістику і оборотні засоби.
- В одиночку, навіть самому великому виробнику, виходити на ринок Азії бесмысленно.

Подарунок від погоди минулого сезону

- **Європа, особливо південна частина, втратила сезон черешні, суниці садової, раннього абрикосу та інших ранніх фруктів – найхолодніша весна в Італії в історії!**
 - **Саме тому, споживання яблука в ЄС, і навіть в Україні, в травні, було рекордно високим!**
 - **Завдяки цьому багато хто зміг врятувати сезон**
 - **Ще одне відкриття – можливість конкурувати на експортних ринках (Близький Схід та навіть Азія) з яблуком з Південної Півкулі в травні-липні по ціні – обсяги можуть бути значними!**
 - **Але для цього потрібно відпрацювати технології зберігання – перші приклади цього вже є.**
-

Прогнози на 2019/20

- Незначне або відсутність зростання експорту на фоні зниження загального виробництва – зростання конкуренції з боку США!;
- Зростання середньорічної оптової ціни на якісне яблуко на внутрішньому ринку, в залежності від сорту, до 6-9 грн/кг (25-35 центів \$) – експортна ціна зросте не так суттєво;
- Зростання цін на промислове яблуко;
- Зростання ціни на яблуко в ЄС та зростання прибутковості поставок до ЄС;
- Найбільше зростання експорту – до країн Близького Сходу;

Дякую за увагу!
